

OLYMPISCHE KANDIDATUUR ALS WANHOOPSDAAD?

FRISO DE ZEEUW

Nederland wil zich kandideren voor de Olympische Spelen van 2028. De Olympische Spelen in ons land, precies een eeuw nadat de Spelen in Amsterdam gehouden zijn, dat klinkt fantastisch. Een geweldige oppepper voor het sportklimaat, de economie en de internationale reputatie van Nederland. Op de Pro-vada organiseren ULI en Property een internationale masterclass over de rol die de Spelen kunnen hebben bij het aantrekken van publieke en private investeringen.

Een eerste vraag die je mag stellen is: maken we enige kans? Hein Verbruggen, kenner van het Olympische wereldje bij uitstek was daar eind februari volstrekt helder over. Nederland heeft geen topsporttraditie en heeft het geld er niet voor over. Bovendien 'zijn er minimaal zeven landen waar je het sowieso van verliest'. Kansloos dus.

Dan de economische impact. Het maartnummer van het vaktijdschrift Finance & Development publiceerde een analyse over de vermeende blijvende voordelen van de organisatie van Spelen onder titel 'Is it worth it?'. Vaak niet, is de conclusie van het artikel; men blijft bij voorbeeld zitten met enorme exploitatietekorten van stadions. Voor ontwikkelingslanden biedt de organisatie van de Spelen nog de meeste voordelen.

Nu heb ik begrepen dat het er bij een groep voorstanders helemaal niet om gaat dat de Spelen naar Nederland komen, maar om het elan dat de kandidatuur als zodanig teweegbrengt. Ik moest even wennen aan dit idee. Voormalig minister van VROM, Jacqueline Cramer, betrok de stelling dat de Spelen zowat het enige argument zijn om geld voor ruimtelijke investeringen op tafel te krijgen. Zo erg is het dus.

Het geld dat tot nu toe beschikbaar komt, gaat vooral in onderzoek en verkenningen zitten. Ik ben de afgelopen tijd door drie gerenommeerde adviesbureaus benaderd met de vraag mee te doen aan onderzoek naar de ruimtelijke implicaties, het draagvlak en de private investeringsbereidheid.

Dat 'we' opgaan voor de Olympische Spelen heeft komische bijeffecten.

Zo maakt de gemeenteraad van Amsterdam nu al ruzie over de kwestie of het Olympisch Dorp in de haven mag worden gebouwd. En de Kamer van Koophandel noemde de plannen voor een nieuw stadion binnen de ringweg A10 'belachelijk'. Typisch Nederlands is ook de hoogoplopende discussie of Amsterdam, 'De Randstad' of heel Nederland in beeld moeten komen als Olympische locatie.

Amusant is de opvatting van een deel van de voorstanders die stellen dat de kandidatuur een prima hefboom is voor het beschikbaar krijgen van overheidsgeld, maar het helemaal niet de bedoeling is dat de kandidatuur een serieus karakter krijgt. Mocht dat, geheel onverwachts, toch het geval worden, dan halen zij Saar Boerlage uit haar huisje. Saar Boerlage (1932), voerde begin jaren tachtig fanatiek en succesvol actie tegen de Amsterdamse kandidatuur voor de Spelen van 1992.

De kandidatuur heeft iets weg van het wildwest idee voor een Tulpeiland van 60.000 ha in de Noordzee dat de Tweede Kamer, de minister-president en het Innovatieplatform in 2007 plotseling omarmden (en daarna snel weer verdween). Het lijken bijna wanhopige hunkeringen naar iets groots en meeslepends, naar Grand Travaux. Maar daar zijn wij in Nederland niet van. Grote delen van de bevolking zitten er ook helemaal niet op te wachten en zullen - als puntje bij paaltje komt - geheid in verzet komen; het Saar Boerlage-effect.

Kan er niks in Nederland? Natuurlijk wel. Verschillende internationale sportkampioenschappen zijn succesvol georganiseerd, Den Haag profileert zich met internationale conferenties, binnenkort hebben wij weer een Floriade in Venlo, wij maken furore met innovatieve waterstaatswerken. Type activiteiten, schaal en organisatiekracht kloppen. De Olympische Spelen kleunen in deze opzichten mis en dat is zonde van het geld en de energie die erin gestoken worden.

Mr Friso de Zeeuw is directeur Nieuwe Markten van Bouwfonds en praktijk-hoogleraar Gebiedsontwikkeling aan de TU Delft